

Gitar Anatomisi

Bölüm 1 : Kafa (Headstock)

Bahadır Ünal

0001

İçindekiler

Kapak	1
İçindekiler	2
Önsöz	3
Parça Listesi	4
Akort Anahtarı / Burgu / Kulakçık	5
Kafa (Headstock)	5
Kiriş Sistemi, Girişi ve Kapağı (Truss Rod)	6
Tel Mandalı	6
Boyun / Eşik / Kilit Sistemi	7
Kullanım Hakları ve Kaynaklar	8

Önsöz

Bir ürün alındığında veya ilk kez kullanmaya başlamadan önce kullanma kılavuzunun okunması tavsiye edilir. Ürün üzerinde bulunan parçaların isimleri ve kullanım amaçları bilinirse hem daha verimli kullanılabilir hem de ileride doğabilecek sorunlarda çözüme daha rahat ulaşılabilir.

Bu sebeple GitarTurk.com olarak Gitar Anatomisi dersini gitar üzerinde bulunan parçaların isimlerinin, kullanım alanlarının öğrenilmesi ve parçalar ile ilgili sık sorulan sorulara cevap bulunabilmesini sağlamak amacıyla hazırladık.

Konunun daha rahat kavranması için kullandığımız ve fotoğrafta görmüş olduğunuz gitar, Ibanez firmasının 2005 yılında Steve Vai için özel olarak ürettiği JEM77BRMR modelidir, Bad Horsie olarak bilinmektedir.

Karşılaşılabilecek en karmaşık gitar yapısı olduğu için bu modeli kullanmayı tercih ettik. Gitarın üzerinde iki adet çift bobinli (humbucker) manyetik, bir adet tek bobinli (Single Coil) manyetik ve Edge Pro köprü sistemi vardır. Yani ihtiyacımız olan parçaların çoğu mevcut.

Fotoğraf üzerinde gösterilmeyen parçalar ise sabit köprü sistemi, ses çıkışı, tremolo yay boşluğu, elektronik kontrol boşluğu ve batarya bölümüdür. Bu parçalara yazının sonunda değineceğiz.

Gitar Anatomisi'nin üç ana kategori altında işleyeceğiz. Bu kategoriler şöyledir;

1. Kafa (Headstock)
2. Klavye / Sap
3. Gövde

Gitar üzerinde numaralar ile gösterdiğimiz parçaların açıklamaları ile Gitar Anatomisi'nin ilk bölümü olan Kafa (Headstock) kısmına girişi yapalım.

Bahadır Ünal

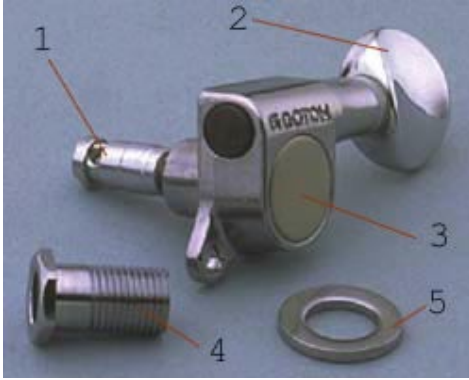
Ibanez JEM77BRMR / Bad Horsie

Parça Listesi

1. Akort Anahtarı / Burgu / Kulakçık
2. Kafa (Headstock)
3. Kiriş Sistemi, Girişi ve Kapağı (Truss Rod)
4. Tel Mandalı
5. Boyun / Eşik / Kilit Sistemi
6. Klavye / Sap
7. Perde
8. Perde Konum İşareti
9. Askı Çivisi
10. Gövde Koruyucu
11. Sap Manyetiği
12. Manyetik Yükseklik Ayar Vidası
13. Manyetik Montaj Çerçevesi
14. Orta Manyetik
15. Köprü Manyetiği
16. Köprü Montaj / Yükseklik Vidası
17. Köprü / Tremolo
18. Whammy Çubuğu / Tremolo Kolu
19. Manyetik Seçici
20. Ses ve Ton Kontrol Düğmeleri
21. İnce Ayar Vidası
22. Gövde

Önemli Not: İmajın büyük sürümü sitemizde bulunmaktadır.

1. Akort Anahtarı / Burgu / Kulakçık

Gitarın akort ayarını yapmanızı ve ayarlamanızı sağlayan parçalardır. Teknolojinin ilerlemesiyle kilitli ve otomatik ayarlanabilir sistemleri mevcuttur.

Klasik gitarlarda bu parçanın kırıldığı ve bozulduğu görülse de elektrik gitarlarda kullanılan malzemenin krom tabanlı olmasından dolayı zorlanmadıkça kırılmaya yönelik herhangi bir problem çıkarmamaktadır.

İmaj 1’de burgu sisteminin tüm parçaları görülmektedir. (Gotoh Locking Mini Tuning Keys 3x3.)

- 1.Tel Bağlantı Noktası
- 2.Burgu/Kulakçık
- 3.Burgu/Akort Mekanizması
- 4.Cıvata
- 5.Cıvata Pulu

Zamanla kulakçığı mekanizmaya bağlayan vidalarda gevşeme meydana gelmektedir. Bu gibi durumlarda “Saatçi Takımı” olarak bilinen tornavida setinin uygun yıldız tornavidasını kullanarak vidayı sıkabilirsiniz.

Telin akort mekanizmasına bağlanmasını sağlayan ve mekanizmanın kafanın ön yüzeyinde olan bölümü “Tel Bağlantı Noktası”dır.

Bu parça genellikle bir sorun çıkartmasa da parçayı kafaya bağlayan cıvata zamanla gevşemektedir. “ İki Ağızlı Anahtar ” olaraktan bilinen takımı kullanarak cıvatayı sıkabilirsiniz.

2. Kafa (Headstock)

Akort Sistemi, Kilit Sistemi ve Kiriş Sistemi gibi parçaların tamamını veya bağlantı noktalarını üzerinde bulundurmakla birlikte estetik olarak en dikkat çekici bölüm olduğu varsayılır. Nitekim bütün gitar firmalarının imza niteliğinde bir kafa yapıları vardır. (Özel modeller dışında kalan diğer modellerde geçerlidir.)

Gitarın gövde veya logosunu görmesiniz/olmasa bile kafa türü ile markasını tanımlayabilmeniz mümkündür. (Her ne kadar pek çok modelin sahtesi üretiliyor olsa da ilk bakışta tanımlayabilmek için etkili bir yöntemdir.)

Sol tarafta Ibanez JEM77BRMR'ye ait kafa yapısını görebilirsiniz.

3. Kiriş Sistemi, Girişi ve Kapağı (Truss Rod)

Kiriş Sistemi klavye/sap içerisinde bulunan, tellerin klavye/sap üzerine olan etkisini azaltmak ile birlikte klavye/sap eğriliğini ayarlamaya yarayan sistemdir.

Tüm elektrik gitar modellerinde bulunduğunu varsay sakta, gelişen teknoloji ile birlikte bazı modellerde özellikle kullanılmamakta, bazı modellerde ise kullanılmış gibi gösterilip kullanılmamaktadır. (İsmi ve modeli bilinmeyen gitarlar)

Sol tarafta yer alan fotoğrafta "Gotoh 2 Way Guitar Truss Rod" sisteminin temel yapısı görülmektedir.

Aşağıda yer alan fotoğraf ise kiriş sisteminin klavye/sap içerisinde ne şekilde yer aldığını açıklamaktadır.

Fotoğraf Gibson firmasının Nashville, A.B.D'de yer alan fabrikasında çekilmiştir.

JEM77BRMR üzerinde 3 numara ile gösterdiğimiz parça kiriş sisteminin ayar bölümünü gizleyen kapaktır. Kapak söküldüğü takdirde klavyeye doğru bir oyuk ve içerisinde metal bir parça gözükecektir.

Bazı gitarlarda bu olsa bile, söküldüğünde altında oyuktan başka bir şey olmadığı görülmektedir.

Gitaristler arasında sap ayarı olarak bilinen ayar kiriş sistemi kullanılarak yapılmaktadır. Kiriş sisteminin ayarını Alyan anahtarı kullanarak yapabilirsiniz ama bunu kendi başınıza kesinlikle yapmamanızı tavsiye ederim. İstemedenden de olsa klavyeye kalıcı olarak zarar verebilirsiniz.

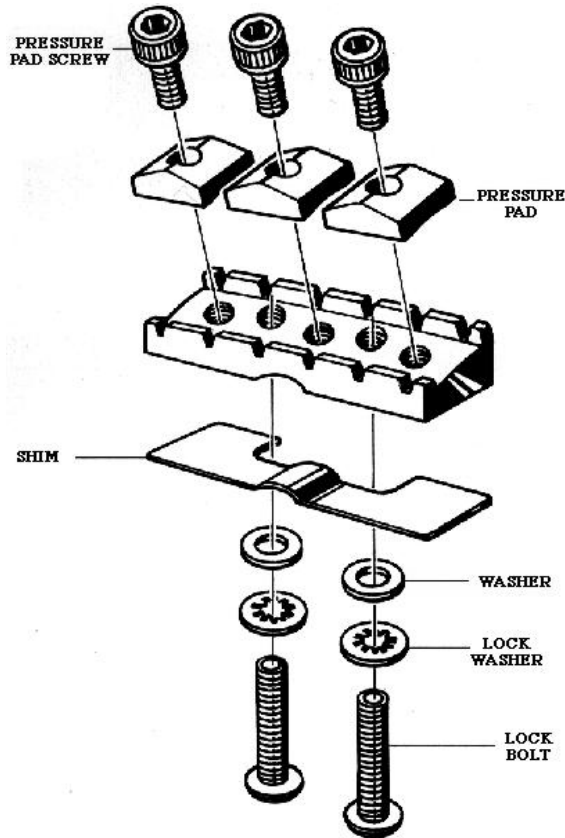
Uyarı : Sistem ayarı milimetrik bir ayardır. Bu çok sıkı deyip bir tur çevirmeye kalkmayın.

4. Tel Mandalı

Tel Mandalı, kilit sisteminin üst kısmında bulunan ve amacının tellerin estetik açıdan hoş görünmesini sağladığını düşündüğüm parçadır. Türkçe herhangi bir çevirisi olmamasından dolayı Tel Mandalı demeyi uygun gördüm.

Sadece kilit sistemli gitarlarda gördüğüm bir parçadır.

5. Boyun / Eşik / Kilit Sistemi

Gitarın Sap/Klavyesi ile kafasının birleştiği bölümde yer almaktadır.

Sabit köprülü gitarlarda boyun, Floyd Rose tabanlı gitarlarda ise kilit sistemi olarak kullanılır.

Kilit sisteminin temel amacı telleri köprü ile kafa arasında kilitleyerek akordun bozulmasını engellemesidir.

Sol tarafta Kilit Sisteminin tüm detayları sergilenmektedir.

Sabit köprülü sistemlerde boyun/eşik türleri de farklıdır. Bazı gitarlarda yüzeyinde girinti olmayan eşik/boyun vardır.

Genellikle perdesiz gitarlarda gördüğüm bir özelliktir.

Bu dokümanda bulunan tüm metinlerin hakları GitarTurk.com'a aittir. Kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

Kullanılan imajların tüm hakları ilgili site ve kuruluşlara ait olmakla birlikte GitarTurk.com kullanılan imajlar için hak iddia etmemektedir.

Jem Bad Horsie, Ibanez firmasının tescilli markasıdır.